

Dansk Erhvervs NøgletalsNyt

Rekordmange ledige stillinger

Af: Cheføkonom Tore Stramer og seniorøkonom Kristian Skriver

I denne uge er Regeringen kommet med et reformudspil, der ved blandt andet at sænke dagpengesatsen for dimittender skal øge beskæftigelsen herhjemme. Samlet vil reformudspillet øget beskæftigelsen herhjemme med ca. 10.500 personer. Regeringens reformudspil kommer på et vigtigt tidspunkt, hvor der er hårdt brug for handling og fokus på det akutte behov for arbejdskraft. 28 pct. af virksomhederne i serviceerhvervene melder i øjeblikket, at de må sige nej til ordrer pga. mangel på arbejdskraft. Derfor er det også bekymrende, at der ikke indgår forslag, der kan implementeres her og nu. Regeringen forventer, at initiativerne tidligst vil afhjælpe manglen på arbejdskraft fra 2023 og frem.

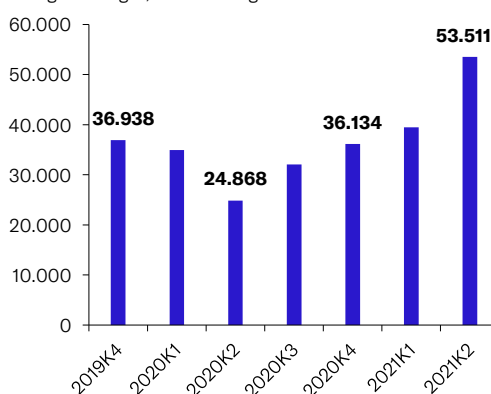
Virksomhedernes desperate kamp efter arbejdskraft blev bakket op med tal fra Danmarks Statistik i torsdags. Tallene viser, at der i 2. kvartal var hele 53.500 ledige stillinger i den private sektor. Det er det højeste antal ledige stillinger, som vi har set i statistikens levetid siden 2010. Tallene viser med al tydelighed, at dansk økonomi er kommet rødglødende ud af coronakrisens nedlukninger. Hvis Regeringen ikke formår at øge arbejdsudbuddet for 2023, så kan det i værste fald hæmme virksomhedernes produktion samt forværre Danmarks konkurrenceevne.

Udover tal for antallet af ledige stillinger har vi i denne uge også fået tal for eksporten. Eksporten faldt med 2,6 pct., hvilket særligt skyldes et fald i vareeksporten. Faldet afspejler både de globale flaskehalse, der p.t. er i forsyningskæderne samt et skift i efterspørgslen fra varer over mod tjenester. Det er blandt andet forårsaget af, at coronakrisen og de medfølgende restriktioner gradvist ebber ud.

Antallet af konkurser satte ligesom antallet af ledige stillinger også rekord med de seneste tal for august, hvor kun 120 konkurser fandt sted. Det er det laveste antal konkurser, vi har set i statistikens levetiden, der går tilbage til 2009. Det lave antal konkurser understreger, hvilken forfatning dansk økonomi er kommet ud af coronakrisens nedlukninger i.

Nøgletal	Side
Desperate virksomheder slår rekord mange ledige stillinger op	2
Eksportfald i juli en enlig svale	3
Rekord få konkurser i august	5
Fortsat flot vækst i industrien	6
Højeste inflation siden 2012 – højere elpriser og benzin trækker op	7

Ledige stillinger, sæsonkorigeret

Desperate virksomheder slår rekord mange ledige stillinger op

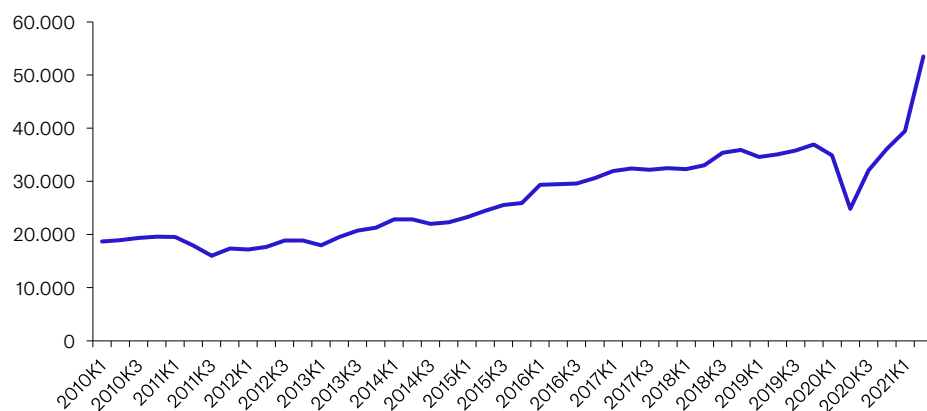
Offentliggjorte tal fra Danmarks Statistik torsdag viser, at antallet af ledige stillinger i den private sektor steg til 53.500. Det er en stigning på hele 14.000 ledige stillinger, hvilket uden sammenligning er det højeste niveau i statistikkens levetid siden 2010. Den massive fremgang er tilmed synlig i alle brancher og på tværs af landet.

Den massive fremgang i antallet af ledige stillinger viser med al tydelighed, at dansk økonomi er kommet flyvende ud af vinterens nedlukning. Det er naturligvis positivt, at arbejdsmarkedet har lagt coronakrisen bag sig på blot få måneder. Men når det er sagt, så er farten på arbejdsmarkedet i øjeblikket faretruende høj. Dansk økonomi er simpelthen kommet rødglødende ud af coronakrisens nedlukning.

Det nuværende høje antal ledige stillinger viser, at der er en desperat mangel på arbejdskraft i dele af dansk erhvervsliv. Det er stærkt bekymrende, da den store mangel på arbejdskraft hæmmer produktionen og forværrer virksomhedernes konkurrenceevne.

Det er derfor også en akut opgave for landets politikere, at lave hurtige reformer, der øger arbejdsudbuddet mærkbart. Der skal åbnes op for mere udenlandsk arbejdskraft og den offentlige beskæftigelse skal igen nedbringes fra de nuværende høje niveauer. Alternativt risikerer vi at det nuværende økonomiske opsving får et en brat afslutning og ender i en ny lavkonjunktur.

Antal ledige stillinger, sæsonkorrigeret

Kilde: Danmarks Statistik, tabel LSK03

Eksportfald i juli en enlig svale

Offentliggjorte tal fra Danmarks Statistik onsdag viser, at eksporten faldt med 2,6 pct. i juli. Fremgangen dækker over, at vareeksporten faldt med 1,7 pct. i juli, mens tjenesteeksporten faldt med hele 4,0 pct.

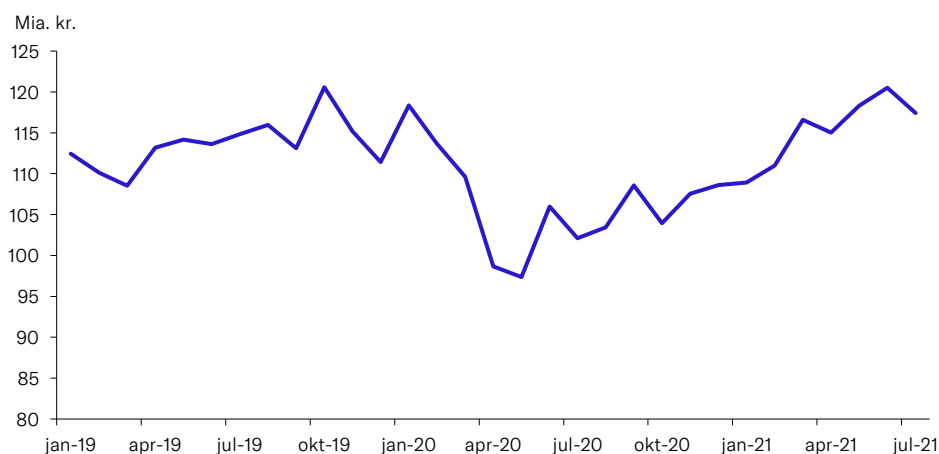
Det er umiddelbart noget af en skuffelse, at eksporten af både varer og tjenester tog et mærkbart dyk i juli. Man skal dog huske på, at eksporttallene typiske svinger ganske meget fra måned til måned. Det gælder særligt hen over sommermånederne. Ser man i stedet på udvikling i eksporten over de seneste tre måneder, så har der været en fremgang i eksporten på 4,0 pct. Det er en fornuftig fremgang, der dog viser, at eksportvæksten har mistet lidt fart siden maj måned.

Det er primært eksporten af varer, der nu ikke længere stiger i samme hæsblæsende tempo som tidligere. Det afspejler, at det globale industriopsving generelt er begyndt at vise små træthedstegn. Manglen på både materialer og arbejdskraft er udtalt og udgør i øjeblikket en betydelig produktionsbegrænsning. Dertil er forbrugerne begyndt at skifte deres efterspørgsel væk fra varer og over mod tjenester i takt med at epidemien er ebbet ud.

Selv om tjenesteeksporten tog et dyk i juli, så har der været en pæn fremgang på 7,8 pct. over de seneste tre måneder. Man skal derfor også passe meget på med at overdramatisere nedgangen i juli. Udsigterne for tjenesteeksporten er generelt lyse og vi forventer en fornyet fremgang over de kommende måneder, hvor særligt turismen og forretningsrejser vil trække op.

Samlet set forventer vi, at væksten i eksporten i år vil nå det højeste niveau i 10 år. Det er rigtigt positivt nyt, der viser at fremgangen i eksporten er en helt central drivkraft bag den kraftige fremgang vi ser i dansk økonomi i øjeblikket.

Eksport af varer og tjenester, sæsonkorrigeret

Kilde: Danmarks Statistik, tabel BBLM

Rekord få konkurser i august

Offentliggjorte tal fra Danmarks Statistik mandag viser, at 120 virksomheder med aktiviteter gik konkurs i august. Det er hele 15,3 pct. færre end i juli. Med konkurserne i august gik 331 fuldtidsjobs tabt. Antallet af konkurser i aktive virksomheder i perioden juni-august var 13,7 pct. lavere end i marts-maj.

Det lave antal af konkurser er det laveste, vi har set, i hele statistikkens levetid, der går tilbage til 2009. Det er en fremragende nyhed, at så få virksomheder måtte dreje nøglen om hen over sommeren. Det sætter to streger under, at dansk erhvervsliv er kommet flyvende ud af vinterens nedlukning. Salget er generelt steget pænt i forbindelse med genåbningen og har dermed givet mange nødlidende virksomheder et tiltrængt skub ud af vinterens nedlukning.

Konkursbølgen er undgået

Til trods for at pandemien har ført til stor usikkerhed og voldsom omsætningsnedgang, har vi ikke set en stor konkursbølge. Det er overraskende. Under en økonomisk krise lider virksomhedernes omsætning og indtjening under lavere efterspørgsel. Hvis en virksomhed er ude af stand til at betale dens kreditorer, kan virksomheden risikere at gå konkurs. Men det har vi ikke set under coronakrisen. Tværtimod har vi set færre konkurser end før virusudbruddet. Det spiller en helt afgørende rolle, at virksomhederne har haft adgang til en række kompensations- og likviditetspakker. De har været med til at afværge konkursbølger.

Virksomhederne har haft mulighed for at udskyde en række skatte- og momsbetalinger i både 2020 og 2021. Udskydelsen af skattebetalingerne bliver konverteret til et skattelån, der skal tilbagebetales i enten 2022 og 2023. Det betyder, at de mest nødlidende virksomheder nu skubber en skatteregning foran sig, som de har opbygget for at komme helskindet igennem coronakrisen. Det gælder særligt oplevelses- og turisterhvervene i de største byer. Der er derfor også en risiko for, at en række virksomheder må dreje nøglen om, når skattelånene skal betales tilbage i 2022 og 2023. Skattelånsordningen skal løbende justeres, så arbejdet med den foreløbigt afværgede konkursbølge i turisme- og oplevelseserhvervene ikke vender tilbage.

Fortsat flot vækst i industrien

Offentliggjort tal fra Danmarks Statistik tirsdag viser, at industriens produktion steg med 3,2 pct. i juli, når der korrigeres for sæson- og prisudsving. Stigningen i juli kommer ovenpå fald i juni. Der er en del udsving i industriproduktionen fra måned til måned. Derfor er det hensigtsmæssigt at se udviklingen over de seneste måneder. De seneste tre måneder (maj til juli) er industriproduktionen 0,8 pct. højere end de foregående tre måneder (februar til april).

Det er medicinalindustrien og maskinindustrien, der trækker fremgangen i juli med vækst på hhv. 11,5 pct. og 9,4 pct. Væksten i de to brancher kommer efter en måned med tilbagegang. Men tendensen er klar. Medicinalindustrien og maskinindustrien oplever i øjeblikket stærk medvind.

Industrien har oplevet høj vækst siden sommeren sidste år, og den danske industriproduktion er genoprettet efter coronapandemien. Den danske industri har i øjeblikket solid medvind fra udlandet, hvor der er flot vækst på vores vigtigste eksportmarkeder. Det er den store globale efterspørgsel efter varer, der fylder op i ordbøgerne hos virksomhederne på vores vigtigste eksportmarkeder. Ovenpå den hurtige genopretning fra coronakrisen, skal vi fremadrettet forvente, at væksten kommer ned i et lavere gear. Det samme billede ser vi på vores vigtigste eksportmarkeder, hvor de tidlige indikatorer tyder på, at væksten er aftaget.

Vi kan dog risikere, at industrien kommer i en situation, hvor fremgang bliver vendt til tilbagegang. Globale flaskehalse i forsyningskæderne gør det svært for industrien at få varer hjem. Dertil melder danske industrivirksomheder om udfordringer med at tiltrække arbejdskraft. Det blev bekræftet af de seneste tal fra Danmarks Statistik, der viser, at 38 pct. af virksomhederne i industrien mangler materialer, mens 36 pct. af virksomheder mangler arbejdskraft.

Højeste inflation siden 2012 – højere elpriser og benzin trækker op

Offentliggjorte tal fra Danmarks Statistik fredag viser, at inflationen var på 1,8 pct. i august. Det er højere end i juli, hvor inflationen var på 1,6 pct.

Inflationen i august er den højeste i siden december 2012, hvor inflationen var 2,1 pct. Inflationen trækkes op af højere benzinpriser og kraftigt tiltagende elpriser. Dertil betyder højere gaspriser, at boligudgifterne stiger.

Elpriserne er steget kraftigt, fordi de nordiske vandreservoirer har været lave hen over sommeren ovenpå lave regnmængder.

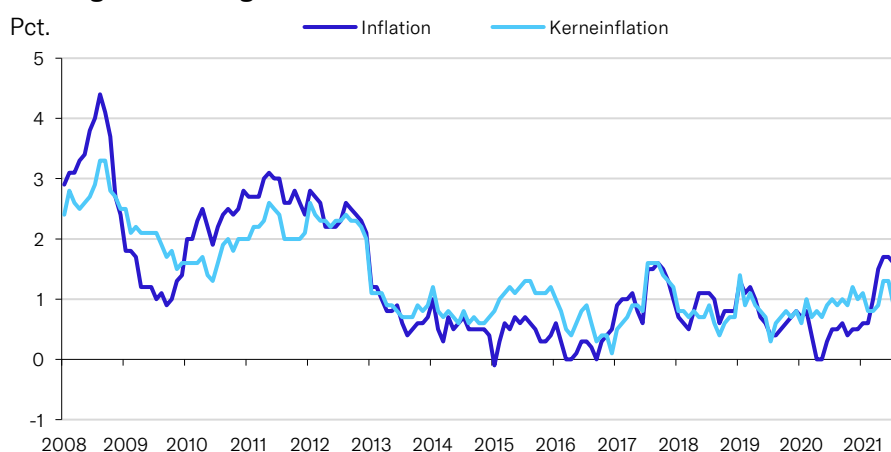
De højere brændstofpriser er primært normaliseret ovenpå kraftige fald under coronapandemien for et år siden. Coronakrisen sendte brændstofpriserne i bund sidste år. Men det var noget, vi så over hele verden. Det hang sammen med, at coronakrisen i foråret sidste år mindskede verdensøkonomien i et historisk stort omfang. I løbet af andet halvår af 2020 og første halvdel af 2021 er der igen kommet damp på verdensøkonomien, hvilket har sendt brændstofpriserne op til et niveau, vi ikke har set siden 2014.

Hvis man ser på udviklingen i kerneinflationen, der er ekskl. energi og ikke-forarbejdede fødevarer, var inflationen mere afdæmpet i august.

Flere pile peger i retning af tiltagende inflation

Der er store usikkerheder omkring inflationen fremadrettet. De globale råvarepriser er steget mærkbart særligt i starten af 2021 og den globale aktivitet er stærkt tiltagende. Herhjemme er den økonomiske aktivitet sprunget kraftigt i vejret efter vinterens genåbning. Det gør, at virksomhederne efterspørger arbejdskraft i et så stort omfang, at det er vanskeligt at skaffe hænder nok. Dertil har virksomheder svært ved at få varer hjem, fordi der i øjeblikket er globale flaskehalse i forsyningskæderne. Stigende råvarepriser, globale flaskehalse og mangel på arbejdskraft kan sende inflationen et hak op.

Udvikling i inflation og kerneinflation

Kilde: Danmarks Statistik, tabel PRIS111

Kontakt

Henvendelser angående Dansk Erhvervs NøgletalsNyt kan ske til cheføkonom Tore Stramer på tstr@danskerhverv.dk og tlf. 3374 6107 eller seniorøkonom Kristian Skriver på kso@danskerhverv.dk og tlf. 3374 6033.